
Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2016

Region Gotland

*Carin Hultgren
Cert. kommunal revisor*

*Jenny Nyholm
Ebba Lind*

November 2016

Innehållsförteckning

Sammanfattande bedömning	1
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
1.3 Revisionskriterier	3
1.4 Metod	4
2 Granskningsresultat	5
2.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed Bedömning	5 6
2.2 Resultatanalys	6
2.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos	7
2.4 God ekonomisk hushållning Bedömning	8 8

Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat regionens delårsrapport för perioden 2016-01-01 – 2016-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2016.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, samt om resultatet är förenligt med de mål som regionfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till regionfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Periodens positiva resultat, 95,4 mnkr, påverkas positivt av att utfallet för semesterlöneskulden ligger på sin lägsta nivå som följd av sommarens semesteruttag. I resultatet ingår 18,5 mnkr i form av realisationsvinster.

Prognostiserat resultat är däremot negativt och uppgår till -8,0 mkr. Bokförda realisationsvinster i delårsbokslutet ska enligt huvudprincipen avräknas resultatet i den balanskravsutredning som görs vid bokslutet. Det innebär att från prognostiserat resultat om -8,0 mnkr ska intäkter om ca 18,5 mnkr beaktas. Möjlighet finns dock att inte återföra dessa i sin helhet efter särskilda skäl. Regionen har valt att inte återföra 0,6 mnkr av dessa, vilket innebär ett prognostiserat resultat om -25,9 mnkr för år 2016 efter balanskravsjusteringar. Huruvida det ingår ytterligare realisationsvinster i prognostiserat resultat framgår inte av delårsrapporten. Lämnad prognos indikerar således att balanskravet inte uppnås.

Regionstyrelsen gör i delårsrapporten bedömningen att balanskravet inte kommer att klaras.

Nämndernas totala budgetavvikelse vid delåret 2016 är positiv och uppgår till 15 mnkr medan helårsprognosen pekar på en negativ budgetavvikelse på -70 mnkr. Budgetöverskott redovisas av Regionstyrelsen med 27 mnkr, Tekniska nämnden med 9 mnkr, medan Barn- och utbildningsnämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningen redovisar överskott med 9 mnkr respektive 5 mnkr. Störst negativ avvikelse jämfört med budget prognostiserar Socialnämnden, -43 mnkr och Hälso- och sjukvårdsnämnden -80 mnkr.

Regionfullmäktige har under året fastställt en ny styrmodell och övergripande mål för perioden 2016-2019. Beslutet fattades av Regionfullmäktige i juni 2016. Mot den bakgrunden har Regionstyrelsen valt att lämna den tidigare målmodellen och inte följa upp dessa mål i föreliggande delårsrapport. I föreliggande delårsrapport har de nya finansiella målen som är sex stycken följts upp. Däremot har inte de verksamhetsmässiga målen inom målområdena inom perspektiven samhälle respektive verksamhet följts upp.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av regionens delårsrapport:

- Delårsrapporten har i allt väsentligt upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed med reservation för hantering av tillgångar avseende tidpunkt för aktivering av investeringar som inte är förenlig med normering och god redovisningssed.
- Vi bedömer att lämnad prognos inte är förenlig med de finansiella mål som regionfullmäktige beslutat i budget för året. Vår bedömning överensstämmer med regionstyrelsens bedömning.
- De verksamhetsmässiga målen kan inte bedömas mot bakgrund av att dessa inte följs upp i delårsrapporten.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Regionen är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

1.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

1.3 Revisionskriterier

Regionstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av regionfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt

- Regionfullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

1.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2016-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomidirektör och redovisningschef.

2 Granskningsresultat

2.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari-augusti vilket är i överensstämmelse med KRL.

Regionens delårsrapport består förutom förvaltningsberättelse av resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Driftredovisningen presenteras per nämnd och investeringsredovisning per verksamhet. Vidare ingår en sammanställd redovisning, vilket uppfyller kraven enligt RKR nr 22. Dock redovisas inte uppgifterna för "koncernen" jämte siffrorna för regionen.

Resultatet per 2016-08-31 är positivt och uppgår till 95,4 mnkr. Periodens resultat påverkas positivt av reavinster från försäljning uppgående till 18,5 mnkr. Vidare påverkar semesterlöneskulden utfallet positivt som följd av sommarens semesteruttag. Prognostiserat resultat för perioden uppgår till -8,0 mnkr, prognostiserat balanskravsresultat uppgår till -25,9 mnkr.

I granskningen har vi kontrollerat att skatteintäkter, semesterlöneskuld och pensioner har periodiserats korrekt. Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten.

I granskningen har vi noterat följande avvikelser mot god redovisningssed:

- Från och med 2015 redovisas fordon med längre avtalstid än tre år som finansiell leasing. Regionen har valt att redovisa alla finansiella leasingavtal som långfristiga i balansräkningen. Den kortfristiga delen av leasingskulden, förfaller inom ett år, särredovisas inte, vilket strider mot RKR. Enligt RKR 20 redovisning av finansiella tillgångar och skulder ska finansiella skulder delas in i kortfristiga respektive långfristiga skulder. Regionen lämnar dock upplysning i not om hur stor andel som förfaller inom ett år, detta i enlighet med RKR 13.2 redovisning av hyres-/leasingavtal. Minimileaseavgifterna som förfaller inom ett år uppgår till 6,8 mnkr per 2016-08-31. En internkontrollgranskning avseende leasing kommer utföras under hösten 2016.

Vi konstaterar att väsentliga poster har periodiserats korrekt med följande undantag:

- Tillgångar (exkl. vissa fastighetsinvesteringar) aktiveras en gång per år vid följande årsskifte och inte i samband med att tillgången tas i bruk. Avsteget från normering kommenteras i avsnittet redovisningsprinciper i regionens delårsrapport. Per sista augusti finns investeringar som är avslutade d.v.s. ianspråktagna, men inte aktiverade. En hantering som innebär att regionens resultat inte fullt ut belastats med faktiska avskrivningskostnader. Exakt belopp har inte varit möjligt att ta fram inom ramen för denna granskning.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, med reservation för vad som beskrivs ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att delårsrapporten är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Reservationen beror på att tidpunkten för aktivering av investeringar inte är i enlighet med normering.

2.2 Resultatanalys

Helårsprognosen pekar på ett underskott på 8 mnkr. Jämfört med ett budgeterat resultat på 32 mnkr innebär detta en försämring med 40 mnkr.

Avvikelsen på årsbasis beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker med -107 mnkr mot budget och förklaras i huvudsak av att nämnderna redovisar en negativ budgetavvikelse med 70 mnkr.
- Verksamhetens intäkter avviker positivt med 79 mnkr och förklaras främst av statsbidrag från Migrationsverket.
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 23 mnkr lägre än budgeterat.
- Finansnettot ligger i prognosen 13 mnkr bättre än budgeterat, framförallt de finansiella kostnaderna förväntas bli lägre än budget.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2016, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

Resultaträkning	Delår 2015-08-31	Delår 2016-08-31	Förändring delår 2016	Budget helår 2016	Prognos helår 2016	Avvikelse budget
Verksamhetens intäkter	824,6	896,8	72,2	4 100,0	4 179,0	79,0
Verksamhetens kostnader	-3 663,3	-3 760,0	-96,7	-8 529,0	-8 636,0	-107,0
Avskrivningar	-148,7	-158,5	-9,8	-225,0	-235,0	-10,0
Verksamhetens nettokostnader	-2 987,4	-3 021,7	-34,3	-4 654,0	-4 692,0	-38,0
Skatteintäkter	2 293,8	2 382,1	88,3	3 592,0	3 575,0	-17,0
Statsbidrag och utjämning	713,1	744,9	31,8	1 123,0	1 117,0	-6,0
Finansiella intäkter	15,5	4,6	-10,9	6,0	10,0	4,0
Finansiella kostnader	-16,5	-14,5	2,0	-35,0	-18,0	17,0
Resultat före extraordinära poster	18,5	95,4	76,9	32,0	-8,0	-40,0
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	18,5	95,4	76,9	32,0	-8,0	-40,0

Periodens positiva resultat, 95,4 mnkr, påverkas positivt av att utfallet för semesterlöneskulden ligger på sin lägsta nivå som följd av sommarens semesteruttag. I resultatet ingår 18,5 mnkr i form av realisationsvinster.

Prognostiserat resultat är däremot negativ och uppgår till -8,0 mkr. Bokförda realisationsvinster i delårsbokslutet ska enligt huvudprincipen avräknas resultatet i den balanskravsutredning som görs vid bokslutet. Det innebär att från prognostiserat resultat om -8,0 mnkr ska intäkter om ca 18,5 mnkr beaktas. Möjlighet finns dock att inte återföra dessa i sin helhet efter särskilda skäl. Regionen har valt att inte återföra 0,6 mnkr av dessa, vilket innebär ett prognostiserat resultat om -25,9 mnkr för år 2016 efter balanskravsjusteringar. Huruvida det ingår ytterligare realisationsvinster i prognostiserat resultat framgår inte av delårsrapporten. Lämnad prognos indikerar således att balanskravet inte uppnås.

Regionstyrelsen gör själv bedömningen i delårsrapporten att balanskravet inte kommer att uppnås.

2.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

I tabellen nedan presenteras driftsredovisningen per nämnd med utfall för augusti, budget för året, prognos för helåret samt avvikelse från budget.

Driftsredovisning per nämnd, mnkr	Budget 2016-08-31	Delår 2016-08-31	Avvikelse delår 2016	Budget helår 2016	Prognos helår 2016	Avvikelse helår 2106
Regionstyrelsen	149	131	18	236	209	27
Tekniska nämnden	126	107	19	189	180	9
Byggnadsnämnden	14	14	0	22	21	1
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	9	7	2	13	12	1
Kultur- och fritidsnämnden	100	98	2	144	143	1
Barn- och utbildningsnämnden	753	710	43	1130	1121	9
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	187	164	23	280	275	5
Socialnämnden	808	839	-31	1212	1255	-43
Hälso- och sjukvårdsnämnden	910	971	-61	1398	1478	-80
Summa	3056	3041	15	4624	4694	-70

Nämndernas totala budgetavvikelse vid delåret 2016 är positiv och uppgår till 15 mnkr, medan helårsprognosen pekar på en negativ budgetavvikelse på -70 mnkr. Budgetöverskott redovisas av Regionstyrelsen med 27 mnkr, Tekniska nämnden med 9 mnkr medan Barn- och utbildningsnämnden och Gymnasie- och vuxenutbildningen redovisar överskott med 9 mnkr respektive 5 mnkr. Störst negativ avvikelse jämfört med budget prognostiserar Socialnämnden, -43 mnkr och Hälso- och sjukvårdsnämnden -80 mnkr.

- Av Socialnämnden prognostiserat underskott är ca 11 mnkr hänförbart till det omfattande mottagandet av ensamkommande flyktingbarn de senaste åren och förklaras av nämnden att det beror på att full kompensation inte erhållits från Migrationsverket. Underskottet förklaras av att

placeringskostnaderna barn, unga och vuxna missbrukare och att kostnaderna inom LSS-verksamheten fortsatt att öka under året.

- Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar ett underskott på 80 mnkr. Vid delåret är den ekonomiska avvikelsen -61 mnkr. Det förklaras bland annat av att personalkostnaderna, den största kostnaden, beror på hyrpersonal trots att arbete pågår med att komma till rätta med bemanningsläget.

2.4 God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige har under året fastställt en ny styrmodell och övergripande mål för perioden 2016-2019. Beslutet fattades av Regionfullmäktige i juni 2016. Mot den bakgrunden har Regionstyrelsen valt att lämna den tidigare målmodellen och inte följa upp dessa mål i föreliggande delårsrapport. I föreliggande delårsrapport har de nya finansiella målen som är sex stycken följts upp. Däremot har inte de verksamhetsmässiga målen inom målområdena inom perspektiven samhälle respektive verksamhet följts upp.

Bedömning

Utifrån ovanstående bedömer vi att lämnad prognos inte är förenlig med de finansiella målen som regionfullmäktige beslutat i budget för året. Vår bedömning överensstämmer med regionstyrelsens bedömning.

De verksamhetsmässiga målen kan däremot inte bedömas mot bakgrund av att dessa inte följs upp i delårsrapporten. Med motivet att de övergripande målen antogs av regionfullmäktige den 20 juni 2016 har ingen samlad uppföljning av samtliga mål gjorts i föreliggande delårsrapport.

2016-11-07

Carin Hultgren
Certifierad kommunal revisor
Uppdragsledare och projektledare